Umělecký štukatér / umělecká štukatérka (kód: 82-011-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Umění a užité umění (kód: 82)
Týká se povolání: Umělecký štukatér
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Příprava surovin a materiálů pro štukatérské práce	3
Zhotovování forem pro štukatérskou práci	3
Sesazení a modelace štukových slohových prvků a modelů z tažených sádrových profilů do lukoprénových forem	3
Ruční modelování plastických prvků štukatérské výzdoby podle předlohy nebo výtvarného návrhu	3
Opravy štukatérské výzdoby v interiéru a exteriéru budov	3
Zhotovování štukových, sgrafitových a jiných dekoračních omítek	3
Volba vhodného druhu formy pro vytvoření modelu balustrádní kuželky	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Příprava surovin a materiálů pro štukatérské práce

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozdělat sádru do misky pro účely odlévání do forem, odlít odlitek včetně provedení retuše a předvést systém montáže	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Rozlišit štuk pro interiér a exteriér, popsat technologický postup míchání směsi pro štukové omítky	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Určit z předložených surovin separační materiál pro formovací a licí techniky a vyrobit vzorek pro využití v praxi, asi 250 ml	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování forem pro štukatérskou práci

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Stanovit technologický postup, určit nářadí, pomůcky a materiál pro zhotovování jednodílných forem	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zaformovat předložený jednoduchý model do adiční/kondenzační jednoduché zrcadlové formy	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vysvětlit funkci separování modelů a forem	Ústní ověření
d) Popsat postup zhotovování složité vícedílné formy	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Sesazení a modelace štukových slohových prvků a modelů z tažených sádrových profilů do lukoprénových forem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat technologii vsazení průběžného ozdobného ornamentu a ozdobného rohu do sádrové lišty pro zaformování do elastické formy	Ústní ověření
b) Vyrobit šablonu min. 5x3 cm a vytáhnout lištu o délce 120 cm	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Sesadit a začistit čtvercový rám o straně 30x30 cm pro lukoprénovou formu z průběžné sádrové lišty	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ruční modelování plastických prvků štukatérské výzdoby podle předlohy nebo výtvarného návrhu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyrobit šablonu s osazeným oplechováním ve tvaru jednoduché lišty a předvést tažení kruhu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vymodelovat libovolný historicky zařaditelný plastický ornament min. 15x15 cm a určit druh formy pro zaformování	Praktické předvedení
c) Popsat technologické postupy štukatérské práce z dalších dvou modelovacích materiálů používaných ve štukatérství	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Opravy štukatérské výzdoby v interiéru a exteriéru budov

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Posoudit předložený poškozený předmět štukatérského charakteru, např. drobnější sochařské dílo nebo část štukatérské výzdoby v určeném interiéru nebo exteriéru	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zařadit do historického období předložený předmět nebo část štukatérské výzdoby, např. stropní modelaci; zdůvodnit toto zařazení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Stanovit a objasnit technologický postup opravy předmětu nebo části štukatérské výzdoby, např. fasádního konzolového prvku	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Provést opravu předmětu nebo části štukatérské výzdoby, např. listového motivu vkládaného do fabionu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování štukových, sgrafitových a jiných dekoračních omítek

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Stanovit technologický postup práce pro štukové a sgrafitové omítky	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Stanovit druhy a přípravu materiálu pro štukové a sgrafitové omítky, vybrat nářadí a pomůcky podle druhu omítky	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Volba vhodného druhu formy pro vytvoření modelu balustrádní kuželky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat pracovní postup výroby balustrádní kuželky včetně přípravku	Ústní ověření
b) Stanovit a zdůvodnit druh formy pro zaformování modelu kuželky	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Z předložených pěti vzorků kamene rozlišit mramor od umělého mramoru	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - https://www.nsp.cz/jednotka-prace/umelecky-stukater#zdravotni-zpusobilost).

Ověřování podle tohoto standardu by mělo představovat komplex navazujících činností vedoucích k dohotovení finálních produktů s využitím příslušných technologických postupů a technik. Při ověřování kompetencí zejména formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k dodržování povinností pro bezpečnou a zdraví neohrožující práci a dodržování technologické kázně.

Při hodnocení hotového výrobku je třeba posuzovat jeho kvalitu, přesnost provedení a estetické ztvárnění; při ústním ověřování je třeba posuzovat jak samostatnost odpovědí, tak i schopnost odpovídat na návodné a doplňující otázky.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na umělecké štukatérství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti uměleckořemeslné štukatérské činnosti nebo ve funkci učitele odborného výcviku.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na umělecké štukatérství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti uměleckořemeslné štukatérské činnosti nebo ve funkci učitele odborného výcviku.
c) Profesní kvalifikace 82-011-H Umělecký štukatér / umělecká štukatérka a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti uměleckořemeslné štukatérské činnosti.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Štukatérská dílna splňující minimálně následující požadavky na materiálně-technické vybavení:

- prostory s přívodem teplé a studené vody a elektrické energie odpovídající bezpečnostním předpisům
- listové a stěrkové špachtle
- želízka
- sochařská očka a škrabáky
- mramorová nebo žulová leštěná pracovní deska o velikosti 2 m x 1,20 m
- maltové směsi

- štukové směsi
- separační štukatérské materiály

- bílá sochařská sádra
- modelářská hlína
- soubor základních barev olejových, vodou ředitelných a silikátových
- napouštědla a ředidla
- ruční nástroje nutné pro štukatérskou práci:

- zednická lžička
- gumová miska na sádru

- – listové a stěrkové špachtle
- – želízka
- – sochařská očka a škrabáky
- strojní zařízení:

- aku šroubovák
- elektrická přímočará pila

- elektrická vrtačka
- kotoučová bruska
- ochranné pracovní pomůcky pro uvedenou činnost
- jednoduché zdobné modelace na jednodílné formy
- poškozený předmět štukatérského charakteru určený k opravě
- 5 vzorků kamene pro rozlišování mramoru od umělého mramoru

Pracoviště musí splňovat požadavky BOZP; je na něm vhodně umístěna lékárnička a hasicí přístroj.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 40 až 48 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška je rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro řemesla a umělecká řemesla, sekce uměleckořemeslná ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Akant Art, Praha
Rudolfinea, o. s.
Pavel Janík – OSVČ, umělecký štukatér a učitel praktického vyučování na SOŠ uměleckořemeslné, Praha 9